

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Cheb, Do Zátíší 3

Do Zátíší 3, 350 02 Cheb

Identifikátor školy: 600 066 169

Termín konání inspekce: 3. – 5. května 2004

Čj.:	e1-1065/04-1503
Signatura:	oelax119

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu;
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu;
- ❖ průběhů a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Zřizuje ji Město Cheb, nám. Krále Jiřího 14, 350 01 Cheb. Stojí v sídlištní zástavbě v blízkosti základní školy. V současné době je v provozu pět tříd, z toho jedna speciální pro děti s vadami řeči. Do mateřské školy je zapsáno celkem 107 dětí, z toho čtyři na nepravidelnou docházku pět dní v měsíci. Kapacita zařízení (112 dětí) je téměř naplněna. Děti jsou do běžných tříd rozděleny podle věku, speciální třída je věkově smíšená.

Od 1. ledna 2003 má mateřská škola odloučené pracoviště – jednotřídní Mateřskou školu Nebanice. Na základě smlouvy o sdružení zajišťuje předškolní výchovu Mateřská škola Cheb, Do Zátíší 3 a o provoz budovy se stará obec Nebanice. Na odloučeném pracovišti inspekce neprobíhala, uváděné údaje se vztahují k Mateřské škole Cheb, Do Zátíší 3.

Školní vzdělávací program je zpracován na jeden školní rok a je zaměřen na vytváření podmínek ke zdravému životnímu stylu. Do výchovně-vzdělávací koncepce jsou zahrnuty také předplavecká průprava, pěvecký a flétnový kroužek a logopedická péče.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, která vaří i pro odloučené pracoviště.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací činnost zabezpečuje devět učitelek včetně ředitelky. Osm učitelek má odbornou a pedagogickou způsobilost stanovenou právním předpisem, jedna učitelka předepsanou kvalifikaci nemá. Má vzdělání v oboru vychovatelství ve výchovných zařízeních. Jedna učitelka absolvovala rozšiřující studium speciální pedagogiky pro učitelky mateřských škol a svoji odbornost využívá ve speciální třídě. S touto třídou úzce spolupracuje klinická logopedka, na jejíž doporučení jsou děti přijímány.

Rozvržení přímé výchovné práce je s ohledem na délku provozu efektivní, umožňuje souběžné působení učitelek zejména při dopoledních, organizačně náročnějších činnostech. Při obsazování tříd přihlížela ředitelka ke zkušenostem učitelek z praxe, jejich zaměření a zájem využila také pro vedení zájmových kroužků, které mateřská škola nabízí. Od poslední inspekce provedené v březnu 1999 došlo v pedagogickém sboru k menším obměnám. Například ředitelka, která působila ve zdejší mateřské škole jako učitelka, je ve funkci druhým školním rokem. Nová učitelka nastoupila do speciální třídy pro děti s vadami řeči. Všechny učitelky s výjimkou jedné pracují na plné úvazky.

Pravidla chodu mateřské školy jsou funkčně stanovena v organizačním a provozním řádu, zodpovědnost a kompetence zaměstnanců jsou upřesněny v pracovních náplních. Aktuální

úkoly učitelek jsou zahrnuty do školního vzdělávacího programu. Informační systém odpovídá potřebám provozu zařízení a umožňuje operativní řízení mateřské školy. Provoz je klidný, pedagogičtí i provozní zaměstnanci úzce spolupracují.

Metodická práce ředitelky je zaměřena zejména na organizování výchovně-vzdělávacího procesu. Spolu s učitelkami stanovila požadavky na zpracování třídních programů a zásady pro organizaci dne. Diskuse a vzájemné výměny názorů probíhají nejčastěji neformálně, prostor k předávání zkušeností je vytvářen na pedagogických poradách. Pro odborné vedení práce ve třídách chybí využívání závěrů z hospitační činnosti ředitelky.

Kontrolní činnost ředitelka plánuje v návaznosti na školní vzdělávací program. Potřebné informace získává formou hospitací a kontrolními vstupy. Výsledky s pracovníci projednává, staví především na pozitivním hodnocení. Práce se zjištěnými nedostatky je však málo efektivní, následné hospitace ředitelka neprovádí. Funkčnost kontrolního systému je částečně negativně ovlivněna také méně častou hospitační činností.

Program dalšího vzdělávání reaguje na aktuální potřeby mateřské školy. Ředitelka věnuje pozornost vlastnímu vzdělávání a podporuje také odborný růst učitelek. Umožňuje jim účast na vzdělávacích akcích, vybavuje průběžně školní knihovnu odbornými publikacemi a metodickými materiály. Poznatky ze vzdělávacích akcí včetně samostudia se učitelky i ředitelka snaží uplatňovat v praxi.

Ředitelka hodnotí zaměstnance na základě stanovených kritérií. Pololetní bilanci práce učitelek ve třídách využívá i pro svoji řídicí činnost. Pro hodnocení práce využívá nenárokové složky platu.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI

Účelově postavené budovy propojené spojovací chodbou a obklopené zahradou plně vyhovují z hlediska funkčnosti a prostorového uspořádání potřebám provozu a počtu zapsaných dětí.

Slunné světlé třídy poskytují dostatek místa pro rušnější i klidové činnosti. Děti mají snadný přístup do šaten, hygienického zázemí i přípravný jídlu. Třída nejmladších dětí má stálou ložnici, v ostatních třídách rozkládají provozní pracovníce pro polední odpočinek lehátka. Každá třída má dále k dispozici kabinet na pomůcky, úložný prostor na lehátka a lůžkoviny a zázemí pro učitelky. V hospodářském pavilonu je školní kuchyně a ředitelna. Pro práci kroužků je využívána menší místnost, ve které je například i školní knihovna.

Prostředí je vhodně přizpůsobeno různým aktivitám a je pro děti podnětné. Vhodným prostorovým řešením jsou vytvořeny podmínky pro různé herní, pohybové i klidové činnosti. Děti mají k dispozici hrací koutky a pracovní centra vybavené různými hračkami a doplňky, výtvarný, pracovní a konstruktivní materiál, mozaiky, skládky, dětské knížky apod. Třídy a herny jsou zařízeny většinou starším udržovaným nábytkem, výška stolků a židlí vyhovuje vzrůstu dětí. Většina hraček, pomůcek a knih jim je dobře dostupná. V mateřské škole jsou často využívány hudební nástroje, zejména klavíry a dětské rytmické nástroje, k dispozici jsou přehrávače kazet a CD. Ve třídách je rovněž dostatek tělovýchovných pomůcek. Speciální třída je funkčně vybavena pomůckami pro individuální specializovanou péči jako jsou např. logopedické zrcadlo, bzučáky, rozmanité pomůcky pro dechová cvičení, logopedické pracovní listy, velké množství obrazového materiálu i odborné literatury. Při spontánních i programově řízených činnostech bylo materiální zázemí využíváno efektivně.

Mateřskou školu obklopuje prostorná udržovaná zahrada. Je využívána k rozmanitým hrám, sportovním i rekreačním aktivitám.

Pro řídicí práci má ředitelka k dispozici počítač a internet.

Zlepšování materiálních podmínek je věnována soustavná péče. Ředitelka školy sleduje a hodnotí využívání materiálních zdrojů. Plán obnovy a oprav je součástí školního vzdělávacího programu. Obměna vybavení a údržba zařízení probíhá v postupných krocích ve spolupráci se zřizovatelem.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Ředitelka zpracovala na školní rok 2003/2004 školní vzdělávací program s názvem „S úsměvem jde všechno líp“. Vycházela při tom z analýzy uplynulého období a místních podmínek. Školní vzdělávací program vymezuje výchovně-vzdělávací koncepci a témata pro třídní vzdělávací programy, stanovuje úkoly pro řídicí práci a spolupráci s veřejností. Program je zaměřen na vytváření zajímavého podnětného prostředí a podporu zdravého životního stylu. Na školní vzdělávací program navazují plány ve třídách, které jsou zpracovány do týdenních tematických celků. V oblasti kompetencí, záměrů a příležitostí čerpají z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ne vždy se daří provázat nabídku různých činností do motivačního celku. V programech jsou plánovány většinou činnosti přímo řízené učitelkou, nabídka spontánních aktivit se objevuje spíše ojediněle. Třídní vzdělávací program ve speciální třídě je doplněn náměty z odborné publikace „Speciální pedagog v mateřské škole“. Sebehodnocení práce učitelek je zaměřeno spíše na pozitiva, co se nepovedlo a proč je zaznamenáno výjimečně.

Do vzdělávacího programu dále patří individuální logopedická péče, kroužek hry na flétnu, pěvecký soubor a předplavecká příprava starších dětí. Zajišťování kulturních programů pro „Vítání občánků“ na městském úřadu se stalo již tradicí.

Mateřská škola spolupracuje podle potřeby s pedagogicko-psychologickou poradnou a klinickou logopedkou, podle zájmu rodičů s nimi zprostředkovává kontakt. Zapojila se do projektu spolupráce s mateřskými školami v německém příhraničí, který je zaměřen na vzájemnou výměnu zkušeností a organizování společných akcí pro děti.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace k evidenci dětí je vedena v souladu s právními předpisy. Evidenční listy a přehledy docházky poskytují potřebné údaje. V přehledech výchovné práce je zachycen sled zpravidla řízených činností v průběhu dne.

Učitelky vedou záznamy o dětech. Využívají k tomu předtištěné archy, které někdy doplňují i vlastními poznámkami. Jako pedagogická diagnostika slouží také výtvarné práce a pracovní listy pro grafomotorická cvičení.

Ve speciální třídě vedou učitelky záznamy o vývoji odstraňování vad ve výslovnosti dětí.

Kontrolovaná povinná dokumentace k evidenci dětí i další dokumentace průkazně zachycují průběh vzdělávání a výchovy.

Ředitelka stanovila pro plánování třídních programů základní pravidla. Jejich funkčnost a naplňování sleduje při hospitační činnosti. K posuzování efektivity výchovně-vzdělávacího procesu využívá také analýzu, kterou zpracovávají učitelky ve třídách.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Organizace sledované výchovně-vzdělávací práce byla zpravidla účelná, režim dne je uzpůsoben podmínkám jednotlivých tříd a odpovídá psychohygienickým zásadám. Hry podle volby dětí a činnosti přímo řízené učitelkou se zpravidla prolínaly. Spíše ojediněle se děti musely podřizovat aktivitám přímo organizovaným učitelkou a na spontánní hru měly málo času. Děti měly většinou dostatek prostoru pro volný pohyb, do denního programu bylo zařazováno také společné cvičení a pobyt venku. Pro nově přijímané děti je rodičům nabízena postupná adaptace.

Organizace činností spojených se životosprávou a hygienou probíhala klidně. Někdy však byla málo efektivní, zdoluhavá, vznikaly při ní prostoje a děti musely zbytečně čekat. V mateřské škole je zaveden pitný režim, nabídku nápojů děti využívaly.

Speciální třída úzce spolupracuje s klinickou logopedkou, která pravidelně jedenkrát za tři týdny třídu navštěvuje a určuje další postup v nápravě řeči u jednotlivých dětí.

Mateřská škola se snaží prohlubovat spolupráci s rodiči. Mohou vstupovat do tříd, účastnit se akcí, které mateřská škola pořádá, mají možnost požádat učitelky i ředitelku o konzultace apod. O dění v mateřské škole se dozvídají při předávání dětí a také z nástěnek, které jsou umístěné v šatnách, kam ráno s dětmi přicházejí. Práci mateřské školy mohou ovlivňovat také prostřednictvím rady rodičů, ve které jsou zástupci jednotlivých tříd. Mateřská škola prezentuje svoji práci při různých veřejných vystoupeních.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Hospitace proběhly ve všech třídách u pěti učitelek. Kvalitu sledované práce pozitivně ovlivňovaly jejich zkušenosti z praxe a poznatky z dalšího vzdělávání. Chybějící kvalifikace jedné z nich neměla negativní vliv na vedení výchovně-vzdělávacího procesu.

Motivace spontánních a řízených činností byla pozitivně ovlivněna podnětností prostředí. Učitelky vycházely ze zájmů a potřeb dětí, dominantní činností byla hra v různých podobách. Děti se samy zapojovaly do různých výtvarných a pracovních činností, námětových, konstruktivních i hudebně-pohybových her, které rozvíjely jejich samostatnost, myšlení, fantazii a tvořivost. Při individuálních a skupinových činnostech se dařilo uplatňovat učení prožitkem. Naopak při společném vedení všech dětí najednou se záměr učit prostřednictvím vlastních činností nedařilo vždy realizovat. Vhodné podmínky byly vytvořeny pro záměrné učení a individuální logopedickou péči ve speciální třídě.

Při plánování učitelky vycházely především z tematických plánů jednotlivých tříd. Orientovaly se více na řízené aktivity, což se promítalo do přípravy a částečně i do způsobu výchovně-vzdělávací práce. Vycházely ze zkušeností dětí, navazovaly na jejich dovednosti a účelně využívaly materiální zázemí. V některých sledovaných blocích se spontánní a řízené činnosti prolínaly a vhodně doplňovaly. Promyšlené propojení spontánních a řízených činností pozitivně přispělo k učení prožitkem a k výrazně pohodové atmosféře. Občas ale převažovaly řízené

činnosti nad volnou hrou a učitelkám se zcela nepodařilo vhodně spojit organizaci činností se zájmy dětí.

Spontánní herní a pohybové aktivity si děti volily podle vlastního přání, měly vytvořené podmínky pro individuální i skupinové činnosti. Pro námětové hry využívaly funkčně vybavené hrací koutky, měly prostor pro volný pohyb, tvořivé hry se stavebnicemi, manipulaci s obrazovým, výtvarným i pracovním materiálem. Hračky a pomůcky si vybíraly samostatně, byly vedeny k jejich úklidu na určené místo. Pro společně organizované činnosti učitelky volily zejména skupinovou a individuální práci. Děti byly zjevně spokojené při hudebně-pohybových činnostech, při aktivitách s různým výtvarným a pracovním materiálem, didaktických a námětových hrách, kdy učitelky vycházely z jejich zkušeností a zážitků. Méně efektivní byly činnosti zaměřené na plnění pokynů učitelky, které málo podporovaly dětskou aktivitu a samostatnost. Frontálním způsobem byly většinou organizovány úkony v oblasti utváření hygienických návyků.

Během činností byla ve třídách příjemná atmosféra. Přispívaly k tomu vstřícný vztah učitelk k dětem a pozitivní hodnocení.

Učitelky vedly děti klidně a taktně, vytvářely dostatek podnětů pro rozvoj dětského slovníku a pro upevňování řečových dovedností. Komunikace mezi učitelkami a dětmi byla oboustranně vstřícná, nenásilně vedené rozhovory podněcovaly děti k řečové aktivitě, učitelky cíleně rozvíjely jejich samostatný řečový projev.

Průběh a organizace sledovaných spontánních činností jsou velmi dobré. Průběh a organizace sledovaných řízených činností jsou hodnoceny rovněž jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V průběhu dne se děti zapojovaly do různých aktivit, které rozvíjely jejich dovednosti, fantazii a tvořivost. Dokázaly při nich uplatnit samostatnost, měly prostor pro řečový i pohybový rozvoj, navazování kamarádských vztahů. Děti zvládají pohybové dovednosti, dokáží se orientovat v prostředí, na přiměřenou dobu se soustředit, spolupracovat.

Děti jsou vedeny k samostatnosti při sebeobsluze, částečně byly zapojovány do přípravy stolování. Pitný režim využívaly dle svých potřeb. Přiměřeně svým schopnostem uměly pečovat o své věci a pořádek.

Děti znají řadu hudebně-pohybových her, písní, básní a mají bohaté zkušenosti z pozorování na vycházkách, učí se zacházet s různým výtvarným a pracovním materiálem.

Učitelky vedou děti ke spolupráci, učí je zachovávat pravidla společenského soužití. Zejména starší děti uměly při hrách spolupracovat a přijímat různé sociální role.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině mateřské školy jsou v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina mateřské školy vydaná městem Cheb dne 7. října 2002;
2. Rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Krajským úřadem Karlovarského kraje, odborem školství, mládeže a tělovýchovy dne 8. ledna 2003, čj. 42/SK/T/BA/03;
3. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 1–01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2003 ze dne 24. září 2003;
4. Povinná dokumentace k evidenci dětí v 1. – 5. třídě pro školní rok 2003/2004 - přehledy docházky dětí, přehledy výchovné práce a evidenční listy;
5. Individuální záznamy o dětech ve školním roce 2003/2004;
6. Školní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004;
7. Třídní vzdělávací programy pro školní rok 2003/2004;
8. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 2002/2003;
9. Plán pedagogických porad pro školní rok 2003/2004;
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky pro školní rok 2003/2004;
11. Zápisy z pedagogických a provozních porad ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004;
12. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004;
13. Provozní a vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2003/2004;
14. Vnitřní organizační řád pro pedagogické a provozní pracovníky bez data vydání;
15. Pracovní náplně pedagogických pracovníků a provozních zaměstnanců a kritéria pro jejich hodnocení;
16. Plán spolupráce s rodiči pro školní rok 2003/2004;
17. Plán materiálního zabezpečení pro školní rok 2003/2004;
18. Doklady o dosaženém vzdělání učitelek.

ZÁVĚR

Vstřícný vztah učitelek k dětem a jejich zájem o prohlubování profesních dovedností vytvářejí příznivé podmínky k naplňování školního vzdělávacího programu. Chybějící kvalifikace jedné z nich práci s dětmi negativně neovlivnila. Ředitelka má přehled o práci zaměstnanců a poskytuje jim prostor pro iniciativu. I když jí málo častá hospitační činnost neumožňuje poskytovat vždy dostatečnou zpětnou vazbu, je organizace chodu mateřské školy funkční a plynulá.

Prostředí je upravené a pro naplňování pedagogických záměrů příjemné a podnětné. Zlepšování materiálně-technických podmínek je zahrnuto do školního vzdělávacího programu. Modernizace vybavení, údržba budovy a školní zahrady probíhají průběžně ve spolupráci se zřizovatelem.

Učitelky se snaží hledat nové cesty ve vzdělávání předškolních dětí. I přesto, že se některé více zaměřovaly na obsah a plnění úkolů než na učení prožitkem, je v jejich práci zřetelná snaha podporovat individuální rozvoj dětí.

Přílišná organizovanost některých činností (např. stolování) neposkytovala prostor pro rozvoj větší samostatnosti dětí. Ve všech třídách však panovala příjemná atmosféra, děti si mohly podle svého zájmu hrát a zabývat se pro ně zajímavými aktivitami.

Od poslední inspekce provedené v roce 1999 došlo k několika změnám. Mateřská škola se stala příspěvkovou organizací a má odloučené pracoviště. Do funkce nastoupila nová ředitelka. Plánování výchovně-vzdělávací práce se opírá o doporučení Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. O mateřskou školu je ze strany veřejnosti stálý zájem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Vrátníková
Členky týmu	Marie Behenská
	Libuše Fuksová	
	Jitka Havlíčková	

V Chebu dne 26. května 2004

Datum a podpis ředitelky mateřské školy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. května 2004

Razítko

Ředitelka mateřské školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jana Vališová

.....
.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Palackého 8, pošt. schr. 47, 350 99 Cheb. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	23. července 2004	e1-1065/04-1503
Zřizovatel Město Cheb	14. června 2004	e1-1065/04-1503

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.